

Handläggare
Bengt Flykt
bengt.flykt@bracke.se

Mottagare
Kommunstyrelsen

Motion: Utredning om lämpliga verksamheter för utmaning/upphandling

Stabens förslag till beslut

Motionen avslås.

Motivering

Sammantaget bedöms utmaningsrätten som den ser ut idag vara lämpligast. Kommer det någon som tror att de kan leverera samma service som kommunen till en lägre kostnad får vi bedöma det enskilda fallet. Bräcke kommun riskerar annars att ta utredningskostnader för något som inte blir aktuellt.

Sammanfattning av ärendet

Moderaterna har inkommit med en motion om att kommunen ska utreda vilka verksamheter som är lämpliga för utmaning/upphandling och att en sådan utredning sker i dialog med det lokala näringslivet.

Det finns idag inte egna resurser att utreda hela kommunens verksamhet och det inte säkert att någon vill bedriva verksamheten till en likvärdig kostnad, om vi upphandlar det. Alla verksamheter genomlysas för att komma ned i kostnad. En upphandlad drift riskerar att låsa kommunen under flera år.

Bräcke kommun har redan utmaningsrätt. Bättre att utreda varje enskild utmaning då vet vi att det finns minst en intressent.

Beskrivning av ärendet

Moderaterna har inkommit med en motion om att kommunen ska utreda vilka verksamheter som är lämpliga för utmaning/upphandling och att en sådan utredning sker i dialog med det lokala näringslivet.

Bräcke kommun har sedan år 2020 haft utmaningsrätt. Med utmaningsrätt avses att någon riktar ett önskemål till kommunen om att en del av kommunens verksamhet ska upphandlas. Med kommunens verksamhet menas sådana verksamheter som kommunen driver med egen anställd personal. All verksamhet som drivs av kommunen får utmanas, med

undantag av myndighetsutövning, strategiska ledningsfunktioner och vad som enligt lag eller förordning måste utföras av kommunen med egen personal. Bräcke kommun har redan idag väldigt mycket upphandlad verksamhet såsom exempelvis all yttre skötsel, all matproduktion och matdistribution i Bräcke kommun, allt vägunderhåll mm. Dessa kan alltså inte utmanas, däremot kan man vara med och lägga anbud när nuvarande avtal går ut.

Bräcke kommun har vid ett tillfälle blivit utmanad. I september 2022 inkom företaget Fastighetssnabben AB med en önskan om att utmana Bräcke kommuns hela fastighetsförvaltning inklusive yttre skötsel. Bedömningen som gjordes av kommunstyrelsen då, var att tidpunkten och omfattningen inte var lämplig. Med facit på hand kan man nog konstatera att med den omfattning av nya rivningsobjekt vi haft sista året hade det blivit otroligt komplicerat med en upphandlad förvaltning av dessa. Sannolikt hade det inte varit möjligt att omförhandla det avtalet i det tempo som varit nödvändigt för att hinna få rivningsbesluten för att hinna nyttja de medel som kommunen erhållit från Statens delegation för en ekonomi i balans.

Låt säga att en utredning enligt Moderaternas motion skulle kunna vara klar årsskiftet 2024–2025. Då skulle därefter eventuella verksamheter upphandlas inklusive överklagandetider. Utöver att upphandla tjänsterna behöver kommunen inrätta kontrollfunktioner för det som upphandlas (På ett möte på länsstyrelsen februari 2024 om välfärdsbrottslighet konstaterades det att *"Ju mer kommuner och regioner har upphandlat desto mer problem har man"*). Man behöver också säkerställa såväl beställarkompetens som kompetens för att kunna ta hand om verksamheten om entreprenören exempelvis går i konkurs. Därefter ska det förhandlas om personalövergångar och inrangeringsavtal till privata kollektivavtal med den nye verksamhetsutövaren. En trolig början med en privat leverantör skulle därför vara tidigast årsskiftet 2025/2026. Ett avtal om 2+2 år skulle ge att vi nu behöver veta att den verksamheten är kvar ungefär som den ser ut i år fram till 2030.

Just nu pågår ett omfattande arbete inom alla avdelningar med uppdraget att få ett budgeterat överskott om 1% inför kommunplanen 2027. Det är svårt att idag att bedöma vad som förväntas vara "oförändrat" fram till 2030. Det bedöms inte heller finnas resurser att gå igenom hela kommunens organisation och värdera vad som skulle kunna upphandlas och vilka kontrollmekanismer som behöver inrättas och vad de kostar. Om man gör detta omfattande förarbete är det ändå inte säkert att det finns någon som vill driva verksamheten i stället för kommunen. Vi har som sagt blivit utmanad en gång på fyra år.

I motionen ser det ut som att "näringslivet" är en homogen aktör. Ska man gå igenom kommunens verksamheter så bedriver vi allt mellan vaggan och graven och allt från sociala frågor till gator och vägar. Skulle motionen bifallas behöver "lokala näringslivet" definieras så väl till vad som avses, vilken roll de skulle ha (inte minst avseende frågan om ansvarsutkrävande för resultatet behöver belysas) och frågan om ersättningar.

Sammantaget bedöms utmaningsrätten som den ser ut idag vara lämpligast. Kommer det någon som tror att de kan leverera samma service som kommunen till en lägre kostnad får vi bedöma det enskilda fallet.

Ekonomiska konsekvenser

Att bifalla motionen gör att vi behöver anställa eller upphandla någon som gör utredningen.

Det framgår inte av motionen om näringslivet förväntades vara med i utredningen på egen tid eller om det skulle utgå ersättning.

Barnkonsekvensanalys

Förslaget innebär inga konsekvenser för barn/unga.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse 2024-04-25

Motion: Utredning om lämpliga verksamheter för utmaning/upphandling,
2023-11-06

Beslutet skickas till

Motionären

Bengt Flykt
Kommundirektör

Henrik Kvist
Personal och ekonomichef